

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 15C/86/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113207515
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Slobodníková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2017:7113207515.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Ivetou Slobodníkovou v spore žalobcu: J., nar. XX. X. XXXX, bytom v K., zastúpeného JUDr. Petrom Kerecmanom, s.r.o., advokátska kancelária, Rázusova 1, Košice, proti žalovanému: Petit Press, a.s., so sídlom v Bratislave, Lazaretská 12, IČO: 35 790 253, zastúpenému JUDr. Patrikom Palšom, advokátom so sídlom v Prešove, Masarykova 13, o ochranu osobnosti s príslušenstvom

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a**.

Stranám sporu náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu na tunajší súd dňa 2. 4. 2013 domáhal proti žalovanému povinnosti uverejniť na titulnej strane denníka ospravedlnenie nižšie uvedené znenia rovnakou veľkosťou písma v titulku ospravedlnenia a v texte ospravedlnenia ako boli použité v titulku a perexe článku uverejnenom v denníku Korzár - DENNÍK KOŠICKÉHO KRAJA zo dňa 13. 2. 2013 s názvom „Vilu nemocnice majú v rukách známe mená“ a s podtitulkom „V drahej lokalite pristavia luxusné byty“:

„Ospravedlnenie

Obchodná spoločnosť Petit Press, a.s. so sídlom v Bratislave, Lazaretská č. 12, 811 08 - vydavateľ denníka Korzár - DENNÍK KOŠICKÉHO KRAJA sa **o s p r a v e d l ň u j e** pánovi J., generálnemu riaditeľovi a predsedovi predstavenstva Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. za to, že v článku uverejnenom v denníku Korzár - DENNÍK KOŠICKÉHO KRAJA zo dňa 13. 2. 2013 s názvom „Vilu nemocnice majú v rukách známe mená“ a s podtitulkom „V drahej lokalite pristavia luxusné byty“ uviedla jeho meno, priezvisko a podobizeň medzi osobami, o ktorých z obsahu článku vyplýva, že „majú v rukách vilu nemocnice“ na Havlíčkovej ulici č. 18 v Košiciach a „majú také plány“, že k nej „v drahej lokalite pristavia deväť luxusných bytov“, pričom v tejto vile pred jej predajom sídlil „denný rehabilitačný stacionár pre ťažko zdravotne hendikepované deti s mozgovou obrnou, poúrazovými stavmi, či mentálnym postihnutím“, ktoré boli vystahované v roku 2007, ďalej uviedla o žalobcovi, že je „bratom manažéra firmy Katis, ktorá vilu na Havlíčkovej vlastní“ a pripojila k týmto údajom údaj o tom, že Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. začala na Havlíčkovej ulici „po rokoch s komplexnou rekonštrukciou kanalizácie“, ako aj, že v decembri 2012 „vodárne začali kanalizáciu na Havlíčkovej vo veľkom opravovať“, pretože J. nepatrí medzi osoby, ktoré „majú v rukách vilu nemocnice“ na Havlíčkovej ulici č. 18 v Košiciach a „majú také plány“, že k nej „v drahej lokalite pristavia deväť luxusných bytov“, žiadnym spôsobom sa nepodieľal na predaji alebo kúpe tejto nehnuteľnosti a vystahovaní „denného rehabilitačného stacionára pre ťažko zdravotne hendikepované deti s mozgovou obrnou, poúrazovými stavmi, či mentálnym postihnutím“, nie je pravdou, že „je bratom manažéra firmy Katis, ktorá vilu na Havlíčkovej vlastní“ a nie je pravdou ani to, že Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. začala na Havlíčkovej ulici „po rokoch s komplexnou rekonštrukciou kanalizácie“ a v decembri 2012 „vodárne

začali kanalizáciu na Havlíčkovej vo veľkom opravovať“ v súvislosti so stavebnými zámermi stavebníka na Havlíčkovej č. 18 v Košiciach.

Uverejnenými tvrdeniami došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti pána J., ktorému sa týmto ospravedľujeme za poškodenie jeho cti.“

2. Pre prípad, že tak žalovaný v uvedenej lehote neurobí, žiadal zaviazat' žalovaného k povinnosti strpieť uverejnenie tohto ospravedľovania žalobcom v denníku PRAVDA v jeho inzertnej časti, a to formou platenej inzercie na účet žalovaného. Žiadal, aby súd zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť mu náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 33 000,- Eur a k povinnosti nahradiť mu trovy konania.

3. Žalobca v žalobe uviedol, že dňa 13. 2. 2013 uverejnil žalovaný v denníku Korzár - DENNÍK KOŠICKÉHO KRAJA na jeho titulnej strane upútavku na jeho článok „Vilu nemocnice majú v rukách známe mená“ s podtitulkom „V drahej lokalite pristavia luxusné byty“ a s výrazným perexom: „Postihnuté deti vystaňovala nemocnica z lukratívnej vily. Vraj len dočasne. Už sa nevrátili. Nemocnica ju predala. Firmy so známymi menami už idú stavať luxusné byty a vodárne po rokoch začali s komplexnou rekonštrukciou kanalizácie.“ Článok bol uverejnený na 2. a 3. strane vydania pod názvom „Vilu nemocnice majú v rukách známe mená“ a s podtitulkom „V lukratívnej lokalite na severe pristavia deväť luxusných bytov“. Pod titulkom je zopakovaný perex v znení zhodným s titulnou stranou. Článok popisuje zatvorenie „denného rehabilitačného stacionára pre ťažko zdravotne hendikepované deti“ na Havlíčkovej č. 18 v Košiciach Univerzitnou nemocnicou L. Pasteura s tým, že „je to iba na pol roka“ a „deti dali dočasne do iných zariadení“, pričom už vtedy sa „rodičia detí s mozgovou obrnou, pouřazovými stavmi, či mentálnym postihnutím báli, či o stacionár s 30 ročnou históriou neprídu a po oprave sa budú môcť vrátiť“. Nasleduje údaj o tom, že v roku 2008 bola nehnuteľnosť nemocnicou predaná ako prebytočná, prihlásili sa traja záujemcovia, „najviac dala firma Katis - 340 000 €“ a „vo februári 2009 podpísali kúpnu zmluvu“. Na tretej strane bezprostredne pod titulkom sú umiestnené podobizne troch osôb, podobizeň žalobcu zľava s textom „Stanislav Hreha. Predseda predstavenstva vodární je bratom manažéra firmy Katis, ktorá vilu na Havlíčkovej vlastní.“ Žalovaný článok uverejnil napriek tomu, že nie je pravdou, že by žalobca bol jednou z osôb, ktoré majú „vilu nemocnice v rukách“, hodlajú k nej pristaviť deväť luxusných bytov a pravdou nie je ani to, že by sa žalobca akýmkoľvek spôsobom podieľal na predaji, či kúpe nehnuteľnosti alebo konaní nemocnice, ktorá vystaňovala nehnuteľnosť a následne nehnuteľnosť ako prebytočný majetok predala. Nie je pravdou, že Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. vykonala opravy na kanalizácii v lokalite v súvislosti so stavebným zámerom vlastníka nehnuteľnosti, tobôž že by sa tak stalo preto, že žalobca je šéfom vodární. Zaradenie žalobcu medzi osoby, ktoré „majú vilu nemocnice v rukách“ je špekuláciou žalovaného bez opory v skutočnosti. Pravdou nie je ani to, že brat žalobcu je manažér v Katis-e, čo uviedol žalovaný na dvoch miestach v článku, R. nie je a nikdy nebol zamestnancom tejto spoločnosti, nepodieľal sa žiadnym spôsobom na podnikaní tejto spoločnosti a nie je ani jej spoločníkom. Žalobca nikdy nebol spoločníkom ani členom žiadneho orgánu a nie je ani žiadnym spôsobom prepojený so žiadnou zo spoločností uvedených v článku (Katis, s.r.o., ERKorp, s.r.o., PSR Finance, a.s.). Článok žalovaného bol vytvorený v snahe vyvolať senzáciu, je vybudovaný na dohadoch vyplývajúcich z nepravdivých faktov, ktoré si mohol žalovaný vopred zistiť. Žalobca, ktorý pôsobí od roku 2003 vo funkcii generálneho riaditeľa a predsedu predstavenstva Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., si riadne plní svoje povinnosti z jeho funkcie vyplývajúce, postavenie nezneužíva, koná na prospech svojho zamestnávateľa, žije čestne a normálne. Po uverejnení článkov pocítil a doposiaľ pociťuje zhoršenie vzťahov s mnohými ľuďmi z jeho okolia, ako aj zhoršenie mienky verejnosti vo vzťahu k jeho osobe. Veľa ľudí z jeho okolia uverilo nepodloženým informáciám, ktoré boli prezentované v článku ako fakty a doteraz mu vyčíta nakladanie s vilou nemocnice, ktorú má v rukách a zneužitie jeho postavenia. Negatívne reakcie namierené proti žalobcovi zaznamenal aj PR zástupca VVS a spoločnosť Penelopa, s.r.o.

4. Vzhľadom na charakter článkov žalobca žiada náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 33 000,- Eur, lebo česť a dôstojnosť žalobcu s ohľadom na intenzitu zásahu, jeho rozsah a trvanie bola žalovaným poškodená v značnej miere. S obsahom článku sa oboznámil široký okruh čitateľov a dôveryhodnosť žalobcu bola v očiach verejnosti podstatne znížená.

5. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 7. 5. 2013 žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť a uložiť žalobcovi nahradiť vzniknuté trovy konania. Podľa názoru žalovaného v danom prípade nedošlo k zásahu do práv žalobcu spôsobom, či intenzitou, pre ktoré by súd mal samostatne, či v celosti rozhodnutím zasiahnuť do práva na ústavou garantovanú slobodu slova a slobodu prejavu. Už zo samotného obsahu článkov vyplýva, že sa tematicky venovali problematike privatizácie, teda prevodu majetku štátu do súkromných rúk obchodnej spoločnosti. Je tu nevyhnutný a pochopiteľný záujem médií zaoberať sa verejnou vecou, či verejnou záležitosťou v regionálnej,

či celoštátnej tlači. Pri príprave článkov autor oslovil zástupcov relevantných subjektov, ktorých sa privatizácia týkala a pravdivo verejnosť informoval o prevode štátneho majetku. Išlo predsa o privatizáciu nehnuteľného majetku nachádzajúceho sa v krajskom meste Košice, ktorý dlhodobo slúžil ako súčasť nemocnice na liečebné účely a v prospech detských pacientov. Je pravdou, že v článku bolo uvedené meno žalobcu s poukazom na jeho funkciu, ktorú vo VVS, a.s. zastáva. Predmetná spoločnosť je síce obchodnou spoločnosťou zapísanou v obchodnom registri, no jej zakladateľmi a akcionármi sú verejnoprávne subjekty, teda samosprávy obce a mestá z regiónu. Ide o spoločnosť, ktorá okrem iného nakladá s verejnými rozpočtovými zdrojmi a priamo, či nepriamo s peniazmi vyzbieranými od daňových poplatníkov košického regiónu. Je legitímnym právom žalovaného informovať verejnosť aj o konaní tejto spoločnosti riadenej okrem iných osôb v kolektívnom štatutárnom orgáne aj osobou generálneho riaditeľa a predsedu predstavenstva - žalobcu. Uverejnenie verejne dostupnej fotografie žalobcu nemohlo vyvolať a ani nevyvolalo prípadný zásah do osobnostnej sféry osoby žalobcu vzhľadom na dôsledné dodržanie zásady primeranosti. Nikde z obsahu článku nevyplývalo, že by práve osoba žalobcu mala byť práve osobou, ktorá „má v rukách vilu nemocnice“, či dokonca, že by žalobca sám mal patriť medzi osoby, ktoré by mohli byť relevantne čitateľmi (verejnosťou) považované za osoby, ktoré „majú v rukách vilu nemocnice“. O osobe súrodenca žalobcu žalovaný pravdivo v článku uviedol ním samým prezentované stanovisko „Havlíčkovej 18 sa vôbec nevenujem“. Článok pravdivo informoval verejnosť o okolnostiach, ktoré sú prirodzene a legitímne predmetom verejného záujmu. Denný rehabilitačný stacionár pre ťažko zdravotne hendikepované deti, ktorý bol predmetom článku, skutočne nemocnica zavrela. Stalo sa tak podľa zodpovedných z dôvodu, že správa bola nákladná, budova v zlom stave, mimo areálu nemocnice, vyžadovala si investície i logistické zabezpečenie. Starostlivosť o detských pacientov prebrala Detská fakultná nemocnica a iné organizácie. Nemocnica a Ministerstvo zdravotníctva SR s prevodom súhlasili. Nehnuteľnosti boli ponúknuté na predaj pre verejnosť, minimálnu cenu určil znalec, prihlásili sa traja uchádzači a najviac finančných prostriedkov ponúkla firma Katis - 340 000,- Eur. Vo februári 2009 bola podpísaná kúpna zmluva, rezort financií ju odobril. Na Havlíčkovej ulici už roky ľudí trápi kanál, pre poruchovú kanalizáciu dala Mestská časť Sever pre stavebný úrad mesta k stavbe bytového domu záporné stanovisko. K upchávaniu, zápachu, mokru v pivniciach, či vracaniu sa vody skutočne dlhodobo dochádzalo a trápilo to občanov mesta Košice, ktorí boli dotknutí. Vodárne o probléme vedeli 4 roky. Obyvatelia v máji 2012 poslali výzvu s 23 podpismi, aby VVS, a.s. najprv riešili havarijnú situáciu. Koncom roka to konečne urobili. Aj o tejto skutočnosti a aktivite VVS, a.s. v denníku čitateľov Korzára informovali samostatným článkom, lebo sa jedná o dôležitú tému verejného záujmu. Žalovaný žalobcu medzi osoby, ktoré majú mať v rukách vilu nemocnice, nezaradil, čo je z obsahu článkov preukázateľné, ani ako osobu, ktorá má v pláne pristavať k nej luxusné byty, ani žalovaný netvrdil, že bola vykonaná komplexná rekonštrukcia na Havlíčkovej.

6. Okresný súd Košice I rozsudkom zo dňa 1. 12. 2015 č.k. 15C/86/2013-241 žalobu zamietol, lebo nebolo v konaní zistené a preukázané, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť žalobcu alebo jeho vážnosť v spoločnosti ako to ukladá zákon.

7. Krajský súd v Košiciach, po odvolaní žalobcu, uznesením zo dňa 10. 4. 2017 č.k. 11Co/1/2016-284 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil vec súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Podľa právnych záverov Krajského súdu v Košiciach, bod 22 - Aj keď súd v rozhodnutí správne poukázal na základné princípy ochrany práva na česť a dôstojnosť fyzickej osoby chránenými ust. § 11 a nasl. OZ na jednej strane a ochrany slobody prejavu na strane druhej, tieto však na posudzovanú vec nesprávne, resp. nedostatočne aplikoval, vo svojom rozhodnutí sa nevysporiadal so všetkými pre vec podstatnými skutočnosťami, ktoré z tvrdení strán a vykonaného dokazovania (výpovedí svedkov a žalobcom predložených listinných dôkazov, na ktoré žalobca podrobne poukazuje v podanom odvolaní) vyplynuli, resp. tieto pri svojom rozhodovaní nevzal do úvahy a vyvodil nesprávne skutkové i právne závery, ktoré nezodpovedajú vykonaným dôkazom. Súd neposúdil v súlade so zákonom (ust. § 101 ods. 1 a § 120 ods. 1 O.s.p.) ani otázku dôkazného bremena sporových strán (na strane žalovaného) v konaní, a nerozlíšil správne, že údaje obsiahnuté v inkriminovanom článku zverejnené žalovaným, ktorými malo byť neoprávnene zasiahnuté do osobnostných práv žalobcu (označené žalobcom v žalobnom návrhu) boli podávané v podobe skutkových tvrdení (faktov), a preto bolo povinnosťou žalovaného ako pôvodcu zásahu v konaní preukázať pravdivosť zverejnených informácií (tzv. dôkazom pravdy) a v tomto smere na ňom (a nie na žalobcovi) spočívalo dôkazné bremeno. Súd neposúdil dôsledne ani proporcionalitu (spravodlivú rovnováhu) medzi ústavne garantovanými právami žalobcu na rešpektovanie jeho občianskej cti, dobrého mena a dôstojnosti na jednej strane a právom na slobodu prejavu žalovaného na strane druhej, a potrebnú ochranu týchto základných práv so zameraním

na celkový obsah (jeho titulok, podtitulok a štruktúru) inkriminovaného článku a informácie v ňom obsiahnuté, s prihliadnutím aj na to, že v článku bola uverejnená fotografia žalobcu bez jeho súhlasu, jeho meno a priezvisko, a že na základe takých priamych identifikačných znakov bola teda možná jeho nepochybná identifikácia širokým okruhom čitateľov denníka Korzár - Denník Košického kraja. V napadnutom rozsudku súd síce správne deklaroval, že žalobca bol v relevantnom čase osobou verejne činnou, ktorá je vystavená širšej kontrole verejnosti a prísnejším kritériám ako súkromné osoby, na druhej strane však nezohľadnil skutočnosť, že aj takáto osoba má právo na ochranu svojej cti a ľudskej dôstojnosti pred neoprávnenými zásahmi a právo na to, aby novinári nezverejňovali o nej nepravdivé, či pravdu skresľujúce informácie, ktoré pôsobia znevažujúco a sú objektívne spôsobilé vyvolať u nej ujmu na cti, poškodiť dobré meno a jej vážnosť ako verejne činné osoby v očiach verejnosti.

Bod 23 - Vzhľadom na vyššie uvedené pochybenia súdu prvej inštancie a s poukazom na skutočnosti a vecné argumenty, ktoré žalobca uviedol v podanom odvolaní, neobstojí právny záver súdu, že zverejnením sporných informácií v článku v denníku Korzár - Denník Košického kraja dňa 13.2.2013 nedošlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu, resp. že zásah vo vzťahu k žalobcovi vzhľadom na konkrétne okolnosti nepresiahol hranice primeranosti. Tento záver súdu prvej inštancie treba považovať za predčasný, a teda nesprávny a podľa názoru odvolacieho súdu v okolnostiach posudzovanej veci nemožno zatiaľ uprednostniť slobodu prejavu žalovaného pred právom na ochranu osobnosti žalobcu, resp. na úkor tohto ústavne garantovaného práva, ako to neprimerane a navyiac bez náležitého zdôvodnenia v napadnutom rozsudku urobil súd prvej inštancie. Právne závery súdu prvej inštancie nezodpovedajú skutkovým zisteniam (skutočnostiam, ktoré boli v konaní preukázané) a vyplývajú z nesprávneho právneho názoru súdu v rámci hodnotenia vykonaných dôkazov. Prítom niektoré závery a hodnotenia súdu sú aj nezrozumiteľné, napr. pokiaľ ide o hodnotenie, že skutkové tvrdenia označené žalobcom obsiahnuté v inkriminovanom článku, ktorými malo byť zasiahnuté do jeho osobnostných práv, sa týkali (podľa názoru súdu) privatizácie majetku štátu, lebo súd prítom nevysvetlil, z akého dôvodu téma predaja a rekonštrukcie budovy na Havlíčkovej 18 v Košiciach, ktorá nepochybne je vecou verejného záujmu, súvisí s osobou žalobcu, resp. s jeho činnosťou ako generálneho riaditeľa VVS, a.s., ktorý v spore tvrdil, že s privatizáciou budovy, jej rekonštrukciou a výstavbou bytov v danej lokalite nemá nič spoločné. Nie je tiež zrejmé, akými logickými úvahami sa súd riadil, pokiaľ sporné informácie z článku týkajúce sa osoby žalobcu, podávané ako údaje a fakty, pokladal za hodnotiaci úsudok, ktorému priznal „určitý skutkový základ daný bez ďalšieho už samotným nesporným faktom, že žalobca je vysokým funkcionárom VVS, a.s. a tým, že na Havlíčkovej ulici v Košiciach, i keď na inom mieste, začala rekonštrukcia kanalizácie“. Taktiež nezrozumiteľný je záver súdu o tom, že „žalovaný relevantným spôsobom vyvrátil tvrdenia o ujme žalobcu predloženými dôkazmi, z ktorých vyplýva, že problém s kanalizáciou na Havlíčkovej ulici bol dlhodobý“, pokiaľ súd nevysvetlil, ako tento (dlhodobý) problém súvisel s rekonštrukciou budovy na Havlíčkovej 18 v Košiciach, s osobou žalobcu a s jeho činnosťou (funkciou) ako generálneho riaditeľa VVS, a.s.

Z uvedených dôvodov nemožno preto vyššie uvedené závery súdu prvej inštancie akceptovať.

Bod 24 - Treba tiež súhlasiť s námietkami žalobcu vytykajúcimi súdu prvej inštancie, že nesprávne posúdil označené informácie a údaje týkajúce sa jeho osoby obsiahnuté v inkriminovanom článku ako hodnotiace úsudky a nesprávne konštatoval, že článok nezaraďuje žalobcu medzi osoby, ktoré majú „vilu nemocnice vo svojich rukách“. Vzhľadom na celkový obsah článku zverejneného s výrazným titulkom (a podtitulkom), jeho štruktúru, uverejnenie podobizne žalobcu s uvedením jeho mena a priezviska, funkcie a s údajom o tom, že je bratom manažéra firmy Katis vlastniacej vilu, článok aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobcu prezentuje ako jednu z osôb, ktoré majú vilu na ul. Havlíčkovej 18 v Košiciach (po predchádzajúcom vystaňovaní zdravotne ťažko postihnutých detí z tejto budovy univerzitnou nemocnicou ako správcom majetku a jej predaji firme Katis) vo svojich rukách a majú plán stavať luxusné byty, a možno tiež z obsahu článku vyvodiť, že (práve) v súvislosti s týmto stavebným plánom vodárne začali na Havlíčkovej ulici po rokoch s kompletnou rekonštrukciou kanalizácie. Uvedené tvrdenia, pokiaľ sa neopierali o pravdivé fakty, resp. nevychádzali z pravdivých pokladov (žalovaný to v spore nepreukáže), aj podľa názoru odvolacieho súdu v kontexte obsahu a štruktúry celého článku boli objektívne spôsobilé neoprávnenne zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu chránených ust. § 11 a nasl. OZ poškodením jeho cti, dobrého mena a narušením jeho dôveryhodnosti v zamestnaní a v očiach verejnosti.

Bod 25 - Z vyššie uvedených dôvodov napadnutý rozsudok, ktorým súd žalobu zamietol, musel byť zrušený a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v ktorom bude jeho povinnosťou odstrániť vytykané nedostatky doterajšieho rozhodovania, zistiť všetky relevantné (právne významné) skutočnosti z hľadiska rozhodujúceho hmotného práva a pri rozhodovaní starostlivo prihliadať na tvrdenia sporových strán a všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Bod 26 - Pri posúdení sporu v ďalšom konaní bude úlohou súdu v prvom rade zistiť, či v inkriminovanom článku zverejnené informácie týkajúce sa osoby žalobcu (žalobcom označené, ktoré sú predmetom konania) formulované ako fakty (že žalobca patrí medzi osoby, ktoré majú v rukách budovu na Havlíčkovej 18 v Košiciach, po predchádzajúcom vyšťahovaní zdravotne ťažko postihnutých detí, že brat žalobcu Ladislav Hreha je, resp. v čase uverejnenia článku bol manažérom firmy Katis, a žalobca je jednou z osôb, ktoré začali s prestavbou vily na luxusné byty a v súvislosti s týmto stavebným plánom vodárne začali s komplexnou rekonštrukciou kanalizácie na Havlíčkovej ul. v Košiciach) sú pravdivé alebo nepravdivé, resp. pravdu skresľujúce tvrdenia, či pred zverejnením týchto informácií bola ich pravdivosť žalovaným overená a v akom rozsahu, resp. či žalovaný pred uverejnením článku vykonal všetko potrebné pre overenie pravdivosti ním uverejnených informácií týkajúcich sa osoby žalobcu, či hodnotiace úsudky redaktora sa opierali o pravdivé fakty a z akých premís vyplývali (dôkazné bremeno v tomto smere spočíva na žalovanom, ktorý je pôvodcom zásahu), a pokiaľ v inkriminovanom článku išlo o kritiku spoločenských javov, ako táto téma verejného záujmu sa týkala osoby žalobcu, resp. išlo o kritiku konania a činnosti žalobcu ako riaditeľa a predsedu predstavenstva Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., s akými súvislosťami a úmyslom žalovaného, posúdiť primeranosť kritiky a jej opodstatnenosť, alebo či informácie týkajúce sa osoby žalobcu uvádzané v článku už za kritiku (prípustnú a oprávnenú) považovať nemožno a došlo k prekročeniu jej ústavných medzí a primeranosti v rámci práva žalovaného na slobodu prejavu. Následne súd posúdi, či inkriminovaným článkom a v ňom obsiahnutými informáciami týkajúcimi sa osoby žalobcu, v kontexte obsahu celého článku a jeho štruktúry bolo neoprávnené zasiahnuté do chránených osobnostných práv žalobcu, s akými následkami a či žalobcom požadované zadostučinenie je dôvodné a primerané. Po vyhodnotení všetkých vykonaných dôkazov podľa zásad vyplývajúcich z § 191 a nasl. CSP súd posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení relevantných právnych noriem a vychádzajúc aj z právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tomto zrušujúcom uznesení (§ 391 ods. 2 CSP), opätovne vo veci rozhodne.

Bod 27 - Nové rozhodnutie bude súd povinný odôvodniť tak, aby spĺňalo zákonom požadované náležitosti a bolo aj zrozumiteľné a presvedčivé, vysporiada sa v ňom s podstatnými skutkovými tvrdeniami a právnymi argumentmi sporových strán, a rozhodne v ňom tiež o nároku strán na náhradu trov konania, ako aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

8. Zo žalobcovej výpovede vyplýva, že v spoločnosti pôsobí viac ako 10 rokov a zároveň je predsedom predstavenstva Východoslovenských vodární, a.s.. V článkoch sú uvedené nepravdy, ktoré mu boli vyčítané na predstavenstve spoločnosti. Články sa ho osobne dotkli, pretože podľa článkov je majiteľom vily, ktorú získal podvodným spôsobom tým, že vyhodil postihnuté deti, je spájaný s tým, že uprednostnil rekonštrukciu kanalizácie na tejto ulici kvôli tejto vile. Čo sa týka rekonštrukcie kanalizácie na Havlíčkovej ulici v Košiciach, táto rekonštrukcia bola pripravovaná minimálne 5 rokov dopredu, vždy sa robí plán rekonštrukcií a opráv a kde sú najzávažnejšie a najväčšie poruchy, z toho sa potom vychádza. Na Havlíčkovej ulici došlo v roku 2012 k prelomeniu jednej časti kanalizácie, jednalo sa o akútny havarijný stav a na základe toho sa robila prvá rekonštrukcia. Z monitoringu celej kanalizácie zistili, že by bolo potrebné ju zrepasovať celú, ale VVS, a.s. postupovalo podľa možností, ktoré má ako spoločnosť. Kanalizácia, do ktorej je vila spomínaná v článkoch odkanalizovaná, nebola predmetom rekonštrukcie a nebolo potrebné ju ani rekonštruovať. Známi a ľudia, ktorých pozná, žalobcu obvinili z toho, že je zlý človek, pretože vyhodil postihnuté deti. Redaktor článkov pán M. oslovuje, pokiaľ ide o pracovnú vec, agentúru Penelopa, s.r.o. a pokiaľ ide o osobné veci, mal osloviť výslovne žalobcu. Čo sa týka pracovných vecí, agentúra Penelopa, s.r.o. odpovedala na položené otázky s vedomím žalobcu a za touto odpoveďou žalobca stojí.

9. Svedok V., redaktor článkov, vypovedal, že o Havlíčkovej ulici v Košiciach písal v minulosti aj jeho kolega, resp. o rekonštrukcii kanalizácie v uvedenej lokalite na základe občianskeho podnetu z konca roka 2012. Následne preto zistili skutočnosti, ktoré boli uvedené v článkoch, keďže dlhé roky tento majetok štátu slúžil pre ľudí, ktorí boli hendikepovaní, zaujímalo ich, prečo neslúži pôvodnému účelu a prečo nemocnica majetok štátu predala, za akých podmienok, komu a v akom stave je kanalizácia, na ktoré problémy poukazovali opakovane miestni občania. Informácie čerpal v prvom rade od občanov, obyvateľov danej lokality Mestskej časti Košice - Sever, od mesta Košice, od nemocnice, od Ministerstva financií SR, Východoslovenských vodární a kanalizácií, a.s., snažil sa osloviť aj viaceré zodpovedné osoby. Svedok dal možnosť vyjadriť sa každému, koho sa články týkali, aby sa vyjadril a informácie získal najmä e-mailovou komunikáciou, ale aj telefonicky a osobne navštívil Miestny úrad Mestskej časti Košice - Sever, konkrétne oddelenie rozvoja. Pán R. brat žalobcu, keď si overoval telefonicky, či je riaditeľom

spoločnosti, uviedol, že nie je riaditeľom, ale je manažérom spoločnosti Katis, s.r.o. Tieto informácie mal priamo od pána R.. Jedna z obyvateľiek danej lokality pani V., s ktorou sa kontaktoval, poukázala na to, že v danej lokalite je dlhoročný problém s kanalizáciou a takmer každý týždeň chodí fekálne vozidlo na tieto ulice, že opakovane hlásia vodárňam, aby kanalizáciu opravili. Obyvatelia boli prekvapení, že namiesto opravy sa má predmetný objekt na Havlíčkovej 18 prerábať na bytový dom s viacerými bytmi a že VVS, a.s. súhlasili s napojením kanalizácie na tento objekt a že vzrastie potreba tohto objektu vo vzťahu ku kanalizácii a že namiesto opravy, ktorú roky žiadajú a ku ktorej nedochádza, sa má naopak zvýšiť nárok na kanalizáciu. To bol prvý motív, pre ktorý napísal o tom v článkoch a z rovnakého dôvodu Mestská časť Košice - Sever dala záporné stanovisko stavebnému úradu k rekonštrukcii tohto objektu z dôvodu poruchovosti kanalizácie. Všetky súhrnné momenty podporovali skutočnosť, že vila je odkanalizovaná do predmetnej kanalizácie a VVS, a.s. nepotvrdila opak. Od spoločnosti Penelopa, s.r.o. dostal odpoveď, že na ulici Havlíčkovej došlo v minulosti k prelomeniu kanalizácie, VVS, a.s. preto realizovala podľa plánu závodu na rok 2012 opravu havarijného stavu a postupné rekonštrukcie sa realizujú podľa priorít, teda vždy majú prednosť potrubia so zvýšenou poruchovosťou a havarijné stavy. Havlíčkova ulica podľa tohto kritéria nepatrila k najproblémovjším. Spoločnosti Penelopa, s.r.o. poslal otázku, aby z pohľadu transparentnosti a neklientelistickeho konania a konfliktu záujmov komentovali, že práve pred začatím stavby vodárne zrekonštruovali kanalizácie, hoci ľudia sa dlhoročne už na kanalizáciu sťažovali, VVS a.s. reagovali tak, že čo sa týka zvýšenej poruchovosti, budú to riešiť s tým, že kapacita je postačujúca.

10. Svedok J., známy žalobcu, vo výpovedi uviedol, že o článkoch sa dozvedel od svojej manželky a ona od svojich známych a následne si článok prečítal. Keď si články prečítal, podľa týchto prepojení uvedených v nich, pochopil ich tak, že žalobca stojí za kúpou nehnuteľnosti - vily, keďže následne boli robené opravy kanalizácie práve na tomto úseku.

11. Svedok T., bývalý sused žalobcu, vo výpovedi uviedol, že po prečítaní článkov mnoho iných ľudí sa ho pýtalo, akého má suseda. Články vyvolali v ňom negatívne pocity, konkrétne to, že na úkor postihnutých detí sa kúpila vila inými osobami a bola robená kanalizácia. Doposiaľ má pochybnosti i keď žalobca mu vysvetlil, že tvrdenia v článkoch nie sú pravdivé.

12. Svedok V., člen predstavenstva Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. a primátor mesta Bardejov, vo výpovedi uviedol, že u všetkých členov predstavenstva, ktorí zastupujú samosprávu, teda primátorov a starostov, vyvolali články značnú nevôľu. Generálny riaditeľ VVS a.s. však prišiel a vyargumentoval články a dokázal, že sú tam uvedené vety, ktoré sú nepravdivé a zavádzajúce. Sám články pochopil tak, že generálny riaditeľ s ďalšími osobami odkúpili budovu v Košiciach, ktorá bola predtým zariadením zdravotníckej starostlivosti a dokonca to bolo urobené tak, že boli odtiaľ mentálne postihnuté deti po úrazoch a s detskou mozgovou obrnou vyhnané. Najdôležitejšie bolo to, že dlhodobý problém bol s kanalizáciou a ten sa akoby zázrakom vyriešil, kanalizácia bola nanovo zrekonštruovaná a budova, ktorej vlastníkom mal byť žalobca, bola do toho napojená. Žalobca vysvetlil, že rekonštruovaná kanalizácia nesúvisela s kanalizáciou a s prípojkou do tejto vily. Ešte dlhú dobu po vyjdení článkov kolegovia starostovia v okrese hovorili o tom, pýtali sa ho, ako sa správa generálny riaditeľ a dalo mu dosť námahy, aby na spoločných rokovaní uviedol veci na pravú mieru. Sám za seba môže uviesť, že po argumentácii a vysvetlení faktov žalobcom svoj základný vzťah k žalobcovi nezmenil, žalobcu si vždy vážil ako korektného spolupracovníka, chvíľu trvalo, pokiaľ pôvodná dôvera sa pomaly vrátila do pôvodných koľají.

13. Svedok V., zamestnanec a člen dozornej rady Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., vo výpovedi uviedol, že články si prečítal a po prečítaní zostal prekvapený z toho, čo je tam uvedené. Kanalizácia sa síce realizovala na Havlíčkovej, ale paralelná kanalizácia už nie. Žalobca je jeho nadriadený. Samotný projekt sa realizoval na základe požiadavky odštepného závodu Košice v roku 2010 z dôvodu, že predmetná realizácia na Havlíčkovej bola poruchová, boli tam sťažnosti od občanov a v určitom úseku aj zalomenie kanalizácie, preto pristúpili k spracovaniu projektovej dokumentácie, vybavovalo sa povolenie na realizáciu stavby, uzavrela sa zmluva s dodávateľom a rekonštrukcia kanalizácie začala v roku 2012 a vtedy bola aj ukončená. Rekonštruovala sa len časť potrubia. S negatívnymi reakciami na články sa stretol aj na zasadnutí dozornej rady, kde ostatní členovia boli rozhorčení, že takýmto spôsobom sa realizuje výstavba, ale na základe vysvetlenia generálneho riaditeľa jeho vysvetlenia na dozornej rade uznali.

14. Svedok J., zamestnanec VVS, a.s., vedúci interného auditu, hlavný kontrolór spoločnosti, vo výpovedi uviedol, že články vnímal tak, že na Havlíčkovej boli urobené zásahy do kanalizácie, že tieto zásahy sa spájajú s ďalšími menami, ktoré sú v článkoch uvedené a tento článok po jeho prečítaní pochopil tak, že generálny riaditeľ bol vťahnutý na urýchlené úpravy tejto kanalizácie bez toho, aby boli vopred plánované. Po vyjdení článkov v celom podniku bola napätá atmosféra, pretože aj iní zamestnanci tento článok vnímali negatívne a to, čo bolo napísané, považovali za pravdu. Žalobca na vedení potom vysvetlil pravdivosť článkov, monitoroval aj reakcie na webe, tieto reakcie boli negatívne, jednalo sa o webovú stránku Korzára.

15. Svedkyňa Z., obyvateľka Havlíčkovej č. 12 v Košiciach, vo výpovedi uviedla, že v roku 2008 sa v bytovom dome robila kanalizácia, pretože boli časté poruchy s kanalizáciou na tejto ulici. Obyvatelia žiadali preto VVS, a.s. o riešenie situácie, bolo to listom z 9. 5. 2008, keď požiadali o odstránenie havarijnej situácie pri odvádzaní odpadovej vody na Havlíčkovej ulici. Podpísali sa vlastníci domu, ktorí mali poruchy a problémy. Odpoveď na základe týchto listín nedostali a odpovedal im až starosta Mestskej časti Košice - Sever a primátor. Problém naďalej existuje. Pokiaľ neprší, Havlíčkova ulica je v poriadku. Keď začne pršať, vtedy sa voda vracia späť do pivníc budov vlastníkov domov. V pivniciach sa nachádza dažďová voda a fekálie do času, kým nepríde fekálny voz, ktorý ich odstráni. Skutočnosti, ktoré uviedla vo výpovedi pred súdom, povedala aj redaktorovi článkov páňovi Vrábefovi, keď komunikovali spolu telefonicky.

16. Svedkyňa V., zástupkyňa spoločnosti Penelopa, s.r.o., ktorá je zástupcom VVS, a.s. v komunikácii s médiami, vo výpovedi uviedla, že s redaktorom článkov páňom Vrábefom komunikovala mailom. Pán M. sa pýtal, ako je to s rekonštrukciou kanalizácie na Havlíčkovej a v čom spočívala, čo sa zlepšilo, kto žiadal o opravu a či to boli konkrétne subjekty, zisťoval názor na neklimentistické a transparentné konanie a záujmy v súvislosti so začatím stavby vodárni a spoločnosť, ktorú zastupuje, mu odpísala tak, že rekonštrukcia bola v pláne, nijako nesúvisí s tým, že si ju niekto vyžiadal a ani vyžiadanie by na to nemalo vplyv s tým, že posledné stanovisko, tretiu otázku nebudú komentovať, pretože je nepravdivá. Na to im odpovedal pán M., že im rozumie, že zastupujú VVS, a.s. a preto nie sú ochotní s ním komunikovať otvorene. Články si sama prečítala. Čo sa týka správy z agentúry Penelopa, všetko čo je v článkoch uvedené, je pravdivé, aj to povedala. Spoločnosť Penelopa, s.r.o. je agentúra, ktorá chráni meno VVS a.s.. Čo sa týka fyzickej osoby žalobcu, redaktor článkov vedel, že takéto otázky musí položiť priamo žalobcovi ako fyzickej osobe.

17. Svedok J., člen dozornej rady Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., vo výpovedi uviedol, že o článkoch sa dozvedel od starostov, s ktorými sa pravidelne stretáva na zasadnutiach, neskôr si ho sám prečítal. Články boli obviňujúce vo vzťahu ku generálnemu riaditeľovi, že stojí za kúpou domu a že dal následne robiť kanalizáciu. V priebehu 2 - 3 týždňov po uverejnení článku sa konala dozorná rada, kde tieto skutočnosti žalobca vysvetlil, uviedol, že nemá s tým žiadne aktivity ani záväzky s nehnuteľnosťou, o ktorej sa hovorí v článku a rekonštrukcia kanalizácie, ktorá prebiehala, bola dlhodobo plánovaná. Zo strany starostov bol negatívny ohlas vo vzťahu ku generálnemu riaditeľovi a starostov obcí zaujímalo, či to bola priorita generálneho riaditeľa alebo akcia, ktorá bola dlhodobo plánovaná. Aj doposiaľ starostovia z času na čas poukážu na to, že sa dajú veci riešiť aj inak, na základe tvrdení v článkoch.

18. Svedok R., brat žalobcu, vo výpovedi uviedol, že s redaktorom článkov páňom Vrábefom hovoril telefonicky, jednalo sa o krátky rozhovor. Nikdy nebol manažérom firmy Katis, s.r.o., so spoločnosťou Katis, s.r.o. má výlučne obchodný vzťah, robí pre spoločnosť Katis, s.r.o. sprostredkovanie obchodov, so spoločnosťou Katis, s.r.o. nebol v pracovnoprávnom pomere.

19. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 30. 6. 2017, s poukazom na vyslovený právny názor odvolacieho súdu, dal do pozornosti odseky odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu pod č. 13, 14 a najmä 15, ďalej odseky odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu pod č. 16, 17, 18, 19 a 20.

20. Žalobca bol v článku spomenutý v súvislosti s výkonom jeho funkcie predsedu predstavenstva obchodnej spoločnosti typu akciová spoločnosť, ktorej akcionármi sú mestá a obce východoslovenského regiónu, teda samosprávy. Uverejnené boli dva články, ktoré sa venovali problematike privatizácie, teda prevodu majetku štátu do súkromných (privátnych) „rúk“ - súkromnej obchodnej spoločnosti. Išlo o prevod majetku štátu, ktorý bol zverený do majetku štátnemu nemocničnemu zariadeniu, teda o vec verejnú, či tzv. verejnú záležitosť a o sociálnu diskusiu, ktorú sú médiá priamo povinné

prinášať na verejnosť. Články sa venovali okrem privatizácie nehnuteľného majetku nemocnice, ktorý dlhodobo slúžil na liečbu detských pacientov, aj otázkou zahusťovania historickej lokality mesta modernými novostavbami a ich spoločenskému prínosu a zásahu na okolie. Články obsahovo čitateľom predostreli fakty. Okrem iných mien bol prirodzene v súvislosti s opisom technického stavu kanalizácie v danej lokalite mesta spomenutý aj generálny riaditeľ a predseda predstavenstva vodární, teda Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Predmetnej problematike sme sa preukázateľne dlhodobo venovali, čo vyplýva aj z vykonaného dokazovania pred súdom prvého stupňa. Žalobca stojí na čele spoločnosti, ktorá nakladá s tzv. verejnými (rozpočtovými) zdrojmi, ktoré sú priamo, či nepriamo vyzbierané od daňových poplatníkov. Bolo tak legitímnym právom informovať verejnosť o konaní tejto spoločnosti. Súd prvého stupňa teda dospel na základe vykonaného dokazovania k správnym skutkovým zisteniam, čo vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia. Nikde z obsahu článku, či oboch článkov predsa nevyplývalo, že by práve v osobe žalobcu mal byť reprezentovaný subjekt, ktorý má v rukách vilu nemocnice. Ak prípadne z obsahu vykonaného dokazovania vyplynula skutočnosť, že brat žalobcu nebol riaditeľom spoločnosti Katis, ale len manažérom, zamestnancom alebo spolupracovníkom, nemôže to mať vplyv na správnosť rozhodnutia, keďže brat žalobcu nie je účastníkom konania na strane žalobcu a o jeho právach sa v tomto konaní nerozhodovalo. Súd správne vyhodnotil, že jediná skutočná priama, či aj odvodená súvislosť článkov s osobou žalobcu bola odvodená nie od vlastníctva nemocničnej vily, ale v súvislosti s organizáciou práce obchodnej spoločnosti VVS a.s., na čele ktorej stojí žalobca. V článku je priamo uvedené, že aj vodárne tvrdia, že rekonštrukcia kanalizácie na Havlíčkovej so stavbou bytového domu nijako nesúvisí. V konaní bolo preukázané, že išlo o doslova citované vyjadrenie PR zástupcu VVS a.s. Z vykonaného dokazovania, resp. priamo z účastníckeho výsluchu žalobcu na pojednávaní uskutočnenom dňa 23. 1. 2014 vyplýva, že bolo bežnou praxou, že sa k veciam VVS a.s. vyjadrovala agentúra Penelopa, a že bolo správne, že redaktor komunikoval o predmetných otázkach s agentúrou Penelopa. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že článok informoval verejnosť o okolnostiach, ktoré sú prirodzené a legitímne predmetom verejného záujmu, a že išlo o pravdivé informácie. Denný rehabilitačný stacionár pre ťažko zdravotne hendikepované, či postihnuté deti nemocnica skutočne zavrela. Starostlivosť o detských pacientov prebrala Detská fakultná nemocnica a iné organizácie. Nemocnica a Ministerstvo zdravotníctva SR s prevodom súhlasili. Ponúkli majetok štátnym organizáciám, ktoré oň nemali záujem. Následne boli nehnuteľnosti ponúknuté na predaj pre verejnosť. Minimálnu cenu určil znalec. Prihlásili sa traja uchádzači. Najviac dala firma Katis. Vo februári 2009 podpísali kúpnu zmluvu. Rezort financií ju odobril. Na Havlíčkovej už roky trápí ľudí kanál. Pre poruchovú kanalizáciu dala mestská časť Sever pre stavebný úrad mesta k stavbe bytového domu záporné stanovisko. K upchávaniu, zápachu, mokru v pivniciach, či vracaniu sa vody skutočne dlhodobo dochádzalo a trápilo to občanov mesta, ktorí boli dotknutí. Vodárne o probléme vedeli (štyri roky). Obyvatelia poslali výzvu s podpismi na riešenie havarijnej situácie. Tieto skutočnosti boli v konaní svedeckými výpoveďami a listinnými dôkazmi ako pravdivé preukázané. Článok, resp. články neformulujú žiadny záver, neuvádzajú nijaké hodnotiace úsudky, výlučne sú tam konštatované overené fakty a pravdivé údaje. Zároveň z článku vyplývajú legitímne otázky zo zistených skutočností a väzieb. Boli v ňom citované stanoviská všetkých, ktorí sa na základe ponuky autora článku rozhodli vyjadriť.

21. Súd prvej inštancie správne právne vec vyhodnotil podľa súvisiacich ust. § 11 Občianskeho zákonníka a Ústavy SR a Dohovoru, ak uprednostnil racionálny výklad článku pred účelovým spôsobom „vytvorenia nového článku s celkom inými informáciami“, ktorý prezentoval v žalobe i počas konania žalobca, a ktoré trocha nepochopiteľne a iste nečakane „prehliadol“ odvolací súd.

22. Žalobca sa predsa domáha v konaní ospravedlnenia nasledovne:

„Ospravedlnenie

Obchodná spoločnosť Petit Press, a.s. so sídlom v Bratislave, Lazaretská č. 12, 811 08 - vydavateľ denníka Korzár - DENNÍK KOŠICKÉHO KRAJA sa o s p r a v e d l ň u j e pánovi J., generálnemu riaditeľovi a predsedovi predstavenstva Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. za to, že v článku uverejnenom v denníku Korzár - DENNÍK KOŠICKÉHO KRAJA zo dňa 13. 2. 2013 s názvom „Vilu nemocnice majú v rukách známe mená“ a s podtitulkom „V drahejšej lokalite pristavia luxusné byty“ uviedla jeho meno, priezvisko a podobizeň medzi osobami, o ktorých z obsahu článku vyplýva, že „majú v rukách vilu nemocnice“ na Havlíčkovej ulici č. 18 v Košiciach a „majú také plány“, že k nej „v drahejšej lokalite pristavia deväť luxusných bytov“, pričom v tejto vile pred jej predajom sídlil „denný rehabilitačný stacionár pre ťažko zdravotne hendikepované deti s mozgovou obrnou, poúrazovými stavmi, či mentálnym postihnutím“, ktoré boli vysťahované v roku 2007, ďalej uviedla o žalobcovi, že je „bratom manažéra firmy Katis, ktorá vilu na Havlíčkovej vlastní“ a pripojila k týmto údajom údaj o tom, že Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. začala na Havlíčkovej ulici „po rokoch s komplexnou rekonštrukciou kanalizácie“, ako aj, že v decembri 2012 „vodárne začali kanalizáciu na Havlíčkovej vo

veľkom opravovať“, pretože J. nepatrí medzi osoby, ktoré „majú v rukách vilu nemocnice“ na Havlíčkovej ulici č. 18 v Košiciach a „majú také plány“, že k nej „v drahej lokalite pristavia deväť luxusných bytov“, žiadnym spôsobom sa nepodieľal na predaji alebo kúpe tejto nehnuteľnosti a vystaňovaní „denného rehabilitačného stacionára pre ťažko zdravotne hendikepované deti s mozgovou obrnou, pourazovými stavmi, či mentálnym postihnutím“, nie je pravdou, že „je bratom manažéra firmy Katis, ktorá vilu na Havlíčkovej vlastní“ a nie je pravdou ani to, že Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. začala na Havlíčkovej ulici „po rokoch s komplexnou rekonštrukciou kanalizácie“ a v decembri 2012 „vodárne začali kanalizáciu na Havlíčkovej vo veľkom opravovať“ v súvislosti so stavebnými zámermi stavebníka na Havlíčkovej č. 18 v Košiciach.

Uverejnenými tvrdeniami došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti pána J., ktorému sa týmto ospravedľujeme za poškodenie jeho cti.“

23. Ide v žalobe pri nárokovanom ospravedľnení o úplne nový text a prezentovanie iných informácií. Súd je predsa viazaný v konaní o ochranu osobnosti textom ospravedľnenia. Súd prvej inštancie dal správne prednosť pri strete dvoch rovnocenných ústavných práv právu na slobodu prejavu. Zo skutočného obsahu článku, či článkov vyplývajú úplne iné informácie ako zo žiadaného ospravedľnenia. Vo vzťahu k osobe žalobcu, ktorý prijal funkciu v súkromnej spoločnosti typu akciovej spoločnosti, ktorej akcionármi sú mestá a obce, teda subjekty samosprávy financované z daní vybratých od daňových poplatníkov, navyše ak ide o spoločnosť, ktorá sa zúčastňuje na významných finančných transakciách prijatých z verejných zdrojov, je potrebné akceptovať záver, že ide o osobu, ktorá sa dobrovoľne vystavila zvýšenej kontrole verejnosti a je tak z jeho strany nevyhnutné akceptovať verejnú kontrolu aj prostredníctvom médií. Na druhej strane, ak by došlo k akceptácii spôsobu ochrany osobnosti prezentovanej žalobcom, a teda ak by bola v danom prípade daná prednosť ochrane osobnosti žalobcu pred slobodou prejavu žalovaného, vytvorila by sa reálne situácia, ktorá by bránila médiám informovať verejnosť o veciach verejného záujmu a teda by došlo k potlačeniu sociálnej diskusie o verejných veciach a o veciach verejného záujmu, čo v demokratickej spoločnosti iste nie je žiaduce.

24. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 15. 8. 2017, k vyjadreniu žalovaného uviedol, že odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil, pretože nie je vecne správny, vychádza z nesprávnych skutkových zistení, záverov a je založený na nesprávnom právnom posúdení, pričom právne závery súdu prvej inštancie nezodpovedajú skutkovým zisteniam (skutočnostiam, ktoré boli preukázané). Odvolací súd zdôraznil, že okresný súd nesprávne konštatoval, že článok nezaraďuje žalobcu medzi osoby, ktoré majú „vilu nemocnice vo svojich rukách“, naopak článok žalovaného „podľa názoru odvolacieho súdu žalobcu prezentuje ako jednu z osôb, ktoré majú vilu na Havlíčkovej 18 v Košiciach (po predchádzajúcom vystaňovaní zdravotne ťažko postihnutých detí z tejto budovy univerzitnou nemocnicou ako správcom majetku a jej predaji firme Katis) vo svojich rukách a majú plán stavať luxusné byty, a možno tiež z obsahu článku vyvodit', že (práve) v súvislosti s týmto stavebným plánom vodárne začali na Havlíčkovej ulici po rokoch s kompletnou rekonštrukciou kanalizácie“. Samotné vyjadrenie žalovaného tak neobjasňuje, z akého dôvodu téma predaja budovy, následného nakladania a zámermi s ňou súvisia s osobou žalobcu, ktorý od začiatku konania tvrdí, že s budovou nemá nič spoločné. Vzhľadom na to, že i odvolací súd konštatoval, že predmetom konania sú tvrdenia a nie hodnotiace úsudky, je povinnosťou žalovaného ich pravdivosť preukázať, t.j. preukázať, že

- žalobca patrí medzi osoby, ktoré majú v rukách vilu nemocnice“ na Havlíčkovej ulici č. 18 v Košiciach a „majú také plány“, že k nej „v drahej lokalite pristavia deväť luxusných bytov“,
- žalobca sa akýmkoľvek spôsobom podieľal na predaji alebo kúpe tejto nehnuteľnosti a vystaňovaní „denného rehabilitačného stacionára pre ťažko zdravotne hendikepované deti s mozgovou obrnou, pourazovými stavmi, či mentálnym postihnutím“,
- žalobca „je bratom manažéra firmy Katis, ktorá vilu na Havlíčkovej vlastní“
- Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. začala na Havlíčkovej ulici „po rokoch s komplexnou rekonštrukciou kanalizácie“ a to v súvislosti so stavebnými zámermi stavebníka na Havlíčkovej č. 18 v Košiciach.

25. Pokiaľ žalovaný pravdivosť týchto skutkových tvrdení nepreukáže, v situácii, keď i krajský súd za súčasného dôkazného stavu konštatoval, že uverejnením týchto informácií v článku došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu, resp. zásah presiahol hranice primeranosti, neostáva, než žalovanému uložiť povinnosť žalobcovi sa ospravedľniť.

26. Vo vzťahu k intenzite, následkom a okolnostiam zásahu, žalobca zotrúva na doterajších vyjadreniach a s poukazom na dosiaľ vykonané dôkazy, navrhuje žalovaného zaviazat' i na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

27. Súd svoje rozhodnutie právne odôvodňuje takto:

28. Podľa článku 19 ods. 1 Ústavy SR (ďalej len „ústavy“) každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

29. Podľa článku 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

30. Podľa článku 19 ods. 3 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

31. Podľa článku 26 ods. 1 ústavy sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

32. Podľa článku 26 ods. 2 veta prvá ústavy každý má právo vyjadrovať svoje názory slovom, písmom, tlačou, obrazom alebo iným spôsobom, ako aj slobodne vyhľadávať, prijímať a rozširovať idey a informácie bez ohľadu na hranice štátu.

33. Podľa článku 26 ods. 4 ústavy slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

34. Podľa článku 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.

35. Podľa článku 10 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo práv iných, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci.

36. Podľa článku 10 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd uverejnenej ústavným zákonom č. 23/1991 Zb. (ďalej len „listiny“) každý má právo na zachovanie svojej ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

37. Podľa článku 10 ods. 2 listiny každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

38. Podľa článku 10 ods. 3 listiny každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

39. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

40. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

41. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

42. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

43. Podľa § 12 ods. 1 Občianskeho zákonníka písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy sa smú vyhotoviť alebo použiť len s jej privolením.

44. Podľa § 12 ods. 2 Občianskeho zákonníka privolenie nie je potrebné, ak sa vyhotovia alebo použijú písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky, zvukové alebo obrazové a zvukové záznamy na úradné účely na základe zákona.

45. Podľa § 12 ods. 3 Občianskeho zákonníka podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy sa môžu bez privolenia fyzickej osoby vyhotoviť alebo použiť primeraným spôsobom tiež na vedecké a umelecké účely a pre tlačové, filmové, rozhlasové a televízne spravodajstvo. Ani také použitie však nesmie byť v rozpore s oprávnenými záujmami fyzickej osoby.

46. Základným predpokladom vzniku občianskoprávnej zodpovednosti podľa § 13 Občianskeho zákonníka za zásah do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby je existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý (svojím obsahom, formou, prípadne sledovaným cieľom) porušiť, či ohroziť osobnosť fyzickej osoby v jeho fyzickej a morálnej integrite tak, že vzniká konkrétne nebezpečenstvo zníženia jej vážnosti a postavenia v spoločnosti, tento zásah musí byť neoprávnený (protiprávny), t.j. v rozpore s objektívnym právom a súčasne musí byť preukázaná príčinná súvislosť medzi neoprávneným zásahom a vznikom nemajetkovej ujmy. Ustanovenia o ochrane osobnosti poskytujú možnosť brániť sa tak proti uverejneniu nepravdivých, resp. pravdu skresľujúcich tvrdení, ako aj proti uverejneniu neprimeraných (nepripustných) hodnotiacich úsudkov (kritiky). V prípade zásahu uverejnením skutkových tvrdení difamujúcej povahy o určitej osobe sa pôvodca neoprávneného zásahu zbaví tejto zodpovednosti tzv. dôkazom pravdy, t.j. ak preukáže, že zverejnené skutkové tvrdenia sú pravdivé. Zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv podľa § 13 Občianskeho zákonníka je založená na princípe objektívnej zodpovednosti. Sankcie za neoprávnený zásah preto nemožno vylúčiť ani dôkazom tzv. ospravedliteľného omylu (napríklad tým, že pôvodca neoprávneného zásahu si nebol vedomý nepravdivosti svojho tvrdenia, že pri rozširovaní svojich tvrdení sa spoliehal bez potrebného overenia na serióznosť a pravdivosť poskytnutých podkladov, šíril údaje, o ktorých sa dozvedel vychádzajúc z toho, že sám nemal dôvod poskytnutým údajom neveriť atď.). V prípade zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobeného hromadnými informačnými prostriedkami je potrebné podmienky občianskoprávnej zodpovednosti za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti posudzovať v kontexte s ústavne zaručenými právami na slobodu prejavu a informácie (článok 26 ods. 1 a 2 Ústavy SR, článok 10 ods. 1 Dohovoru) a so zreteľom na požiadavku vyvážení uplatňovania týchto práv, ktoré sú rovnocenné. Záruka slobody prejavu a práva na informácie sa týka len pravdivých a objektívnych informácií, ktoré neohrozujú zákonom chránené záujmy a práva iných osôb, preto uplatnenie tejto slobody, resp. práv je limitované tým, že ich výkonom nemôže dôjsť k porušeniu osobnostných práv fyzickej osoby chránených § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, článkom 19 ods. 1 ústavy a článkom 10 ods. 1 listiny.

47. Vychádzajúc z uvedených zásad, posúdenia veci ako uplatneného práva na ochranu osobnosti podľa §§ 11, 13 O.s.p., súd skúmal mieru (intenzitu) tvrdeného porušenia základného práva na ochranu osobnosti žalobcu (práva na česť, meno a dobrú povesť) v kontexte s právom žalovaného na slobodu prejavu (zahrňujúcej právo šíriť informácie) a so zreteľom na požiadavku zachovania spravodlivej rovnováhy (proporcionality) uplatňovania týchto práv aj ich ochrany, keďže v danom prípade k zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcu malo dôjsť výkonom práva žalovaného na slobodu prejavu a šírenie informácií o veci verejného záujmu zaručených článkom 26 ods. 1, 2 Ústavy SR, článkom 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

48. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že privilegované postavenie z hľadiska ochrany slobody prejavu patrí novinárom a masmédiám, a to zvlášť pri informovaní o veciach verejného záujmu. Novinári majú (sociálnu) povinnosť poskytovať informácie a myšlienky týkajúce sa všetkých záležitostí verejného záujmu a verejnosť má právo takéto informácie dostať. Novinárom je dokonca umožnené používať určitú mieru prehánania a provokácie. Poslaním tlače je nepochybne šíriť informácie a myšlienky o otázkach verejného záujmu, pričom zároveň je nespochybniteľným právom verejnosti takéto informácie prijímať.

49. Vecou verejnou je nielen všetka agenda štátnych orgánov a štátnych inštitúcií, ale aj osôb pôsobiacich vo verejnom živote. Úlohou novinárov nie je informácie získané od štátnych orgánov

selektovať, t.j. rozhodovať, ktoré informácie verejnosť môže alebo nemôže dostať, pretože verejnosť má právo na úplné a presné informácie (Nález Ústavného súdu SR z 28. 10. 2010 sp. zn. IV. ÚS 107/2010).

50. Práva na ochranu osobnosti sa môžu domáhať aj verejne činné osoby; posúdenie skutkových tvrdení a hodnotiacich úsudkov je však v ich prípadoch omnoho väčšie v prospech novinárov a iných pôvodcov týchto výrokov. Je to dané skutočnosťou, že osoba vstúpiaca na verejnú scénu musí počítať s tým, že ako osoba verejne známa bude pod drobnohľadom verejnosti, ktorá sa zaujíma o profesionálny, ako aj súkromný život a súčasne ho hodnotí, zvlášť ak ide osobu, ktorá spravuje verejné záležitosti. Tu je namieste voľiť benevolentnejší prístup k posúdeniu medze prípustnosti uverejnenia informácií súkromnej povahy a hodnotenia konania takejto osoby práve preto, že sú na ňu kladené náročnejšie požiadavky a verejnosť má právo vedieť, či je spôsobilá tak po odbornej, ako aj morálnej stránke túto funkciu zastávať a náležite obstarávať veci verejné. Prezentácia týchto údajov a ich prípadná kritika musí súvisieť s verejnou činnosťou, ktorú daná osoba vykonáva. Hranice prijateľnej kritiky sú u osôb verejne činných širšie ako u súkromnej osoby. Verejne činná osoba musí prejavovať vyššiu stupeň tolerancie (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo/2563/2009).

51. Pri každom použití podobizne a obrazových snímok, či už na základe zákonných licencií na podklade povolenia alebo na základe iného oprávnenia musia byť zachované dve základné podmienky: použitie sa musí stať primeraným spôsobom, použitie nesmie byť v rozpore s osobnostnými záujmami oprávneného, ktoré je potrebné bezpodmienečne rešpektovať a ktoré sú teda za všetkých okolností nedotknuteľné. Použitie samo o sebe prípustné môže vyústiť do závažného zásahu do osobnostnej sféry, napríklad vzhľadom na súvislosti, za ktorých k nemu došlo, poprípade, do ktorých bolo situované alebo vzhľadom na komentár, ktorý bol k nemu pripojený (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo/42/2011).

52. Podľa § 185 ods. 1 CSP účinného od 1. 7. 2016 súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

53. Podľa § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

54. Navrhovanie dôkazov má priamu súvislosť s povinnosťou tvrdenia. Dôkaznú povinnosť môže účastník v konaní plniť od jeho samotného začiatku, pričom povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia strany sporu s tým, že nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou hrozbu takého rozhodnutia súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu v opačnom procesnom postavení, než je strana, ktorá nespĺnila alebo dostatočne nespĺnila svoju dôkaznú povinnosť. Dôkazným bremenom pritom rozumieme zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V prípade dôkaznej núdze sa neúspech pričítá tej strane sporu, na ktorej podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva.

55. Slobodu prejavu, ktorá zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky, je potrebné považovať za konštitutívny znak demokratickej pluralitnej spoločnosti a za jednu zo základných podmienok na jej chod a individuálnu (seba) realizáciu jednotlivca. Dôvodom obmedzenia slobody prejavu môže byť okrem iného ochrana práv iných, teda aj základné právo na česť podľa článku 19 ods. 1 Ústavy SR, podľa článku 16 ods. 1 Ústavy SR, konkretizované v § 11 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov. Na úrovni zákona chráni ustanovenie § 11 nasl. Občianskeho zákonníka osobnosť súkromných osôb pred neoprávnenými zásahmi zo strany iných súkromných osôb alebo štátu. Týmto zásahom do osobnostných práv môže byť aj zverejnenie nepravdivých a poškodzujúcich údajov o určitej osobe.

56. Teória a súdna prax preto rozlišujú medzi skutkovými tvrdeniami, u ktorých možno zisťovať ich pravdivosť a hodnotovými súdmi.

57. Súd prvej inštancie, súc viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý zrušil rozsudok v konaní, dospel k záveru o neopodstatnenosti žaloby.

58. V súlade s ustálenou súdnou praxou (nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 439/2016) súd skúmal zásah do slobody prejavu dotknutej osoby, ktorý bol realizovaný žalovaným v záujme tvrdenej ochrany osobnosti v tomto rozsahu:

1) či druh predmetného prejavu dotknutej osoby je chránený v zmysle článku 26 Ústavy SR a článku 10 Dohovoru,

2) či došlo k zásahu do slobody prejavu,
3) či uvedený zásah mal zákonný základ,

4) skúmal samotný prejav perspektívou odpovedí na otázku kto (aké médium, resp. či redaktor, súkromná osoba a podobne), o kom (na akú tému), čo (aké názory, myšlienky a idey), kde (v rámci akého publikačného nástroja), kedy (či v rámci napríklad jedného článku alebo opakovane vo viacerých článkoch a podobne) a ako (spôsob, rozsah, formulácia a podobne) uviedol, uverejnil, povedal, pričom na základe odpovedí na dané otázky možno zistiť, či došlo ku kolízii chránených záujmov (sloboda prejavu proti ochrana osobnosti).

59. Súd pristúpil k skúmaniu proporcionality medzi zásahom do slobody prejavu žalovaného a ústavnými garanciami práva na súkromie žalobcu, obdobne ako v iných porovnateľných prípadoch (II. ÚS 152/2008, II. ÚS 326/2009, I. ÚS 408/2010, IV. ÚS 492/2012).

60. Z dokazovania vyplynulo, že spoločnosť Petit Press, a.s. je vydavateľom niekoľkých regionálnych a centrálnych titulov na Slovensku. Denník Korzár ako denník košického kraja vychádza denne a prináša spravodajstvo z košického kraja. Novinári majú povinnosť poskytovať informácie a myšlienky týkajúce sa všetkých záležitostí verejného záujmu a verejnosť má právo tieto informácie obdržať. Žurnalisti majú zvýšenú mieru ochrany v porovnaní s inými subjektmi slobody prejavu (nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 152/2008, IV. ÚS 302/2010), o kom boli inkriminované články a do koho osobnostnej sféry zasahovali. Dôsledkom snahy a podpory výmeny názorov o verejne zaujímavých témach je aj kategorizácia osôb, ktorých sa informácie uvedené v tlači týkajú a do ktorých osobnostnej sféry negatívne zasahujú, resp. môžu zasahovať. Hranice akceptovateľnosti šírenia informácií týkajúcich sa osobnostnej sféry sú najširšie u politikov a najužšie u bežných občanov.

61. Žalobca od roku 2003 zastáva funkciu generálneho riaditeľa a funkciu predsedu predstavenstva spoločnosti Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Spoločnosť je akciovou spoločnosťou zapísanou v obchodnom registri, jej zakladateľmi a akcionármi sú verejnoprávne subjekty, samosprávy obce a mesta z regiónu. Spoločnosť teda priamo aj nepriamo alebo nepriamo nakladá s finančnými prostriedkami daňových poplatníkov Východoslovenského regiónu. Žalobca ako generálny riaditeľ VVS, a.s., Košice a predseda predstavenstva spoločnosti zabezpečuje plynulé plnenie úloh vyplývajúcich zo zmlúv uzavretých s mestom Košice, je známym predstaviteľom jednej z najväčších spoločností košického kraja, ktorá zabezpečuje dodávku vody do domácností, spoločností, realizuje kanalizačné práce a podobne. Je verejne známou osobou, ktorú pozná každý starosta a za funkciu predsedu predstavenstva poberá mzdu. Musí si byť vedomý, že jeho aktivity majú byť a budú pod dohľadom (kontrolou) odbornej i laickej verejnosti (občianskej spoločnosti), keďže v „hre“ je otázka vplyvu takejto osoby. Napokon žalobca sám v žalobe uvádza, že si je „vedomý toho, že je povinný strpieť vo zvýšenej miere kritiku pre spôsob, akým vykonáva svoju funkciu, ako aj uverejňovanie pravdivých tvrdení a kritiky na svoju adresu“. Z pohľadu ochrany súkromia (osobnosti žalobcu) je preto nutné konštatovať, že hranice akceptovateľnosti šírenia informácií týkajúcich sa osoby žalobcu sú širšie v porovnaní s „bežnými“ občanmi, ktorí nemajú priamy vplyv na formovanie politiky, ktorí nie sú členmi určitého odborného fóra. „Verejnou vecou je nielen všetka agenda štátnych orgánov a štátnych inštitúcií, ale aj osôb pôsobiacich vo verejnom živote, napríklad činnosť politikov, úradníkov, sudcov, advokátov alebo kandidátov, či čakateľov na tieto funkcie. Vecou verejnou je aj všetko, čo na seba upútava verejnú pozornosť.“ (nález ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 453/2003).

62. Čo bolo obsahom inkriminovaných článkov.

63. Článok sa venoval problematike privatizácie, teda prevodu majetku štátu do súkromných rúk súkromnej obchodnej spoločnosti. „Nemocnica v roku 2008 rozhodla a Ministerstvo zdravotníctva za vtedajšieho ministra Richarda Rašiho (SMER) súhlasilo, že tento bývalý rodinný dom, historická vila v zaujímavej štvrti na Severe je prebytočným majetkom. Ponúkli ho štátnym organizáciám, tie nemali záujem. V decembri 2008 ho nemocnica ponúkla na predaj pre verejnosť. Pozemok na rohu Havlíčkovej a Urbánkovej s 3-podlažným 80-ročným domom má skoro 1400 m², znalec určil minimálnu cenu 262 000,- Eur. Prihlásili sa traja uchádzači, najviac dala firma Katis - 340 000,- Eur.“ Článok teda informoval o skutočnostiach v súlade s úlohami a poslaním médií v demokratickej spoločnosti informovať pravdivo, pričom verejnosť má právo takéto informácie dostať (získať).

64. Kde boli inkriminované články uverejnené.

65. Vo všeobecnosti platí, že čím hromadnejšie sa informácia distribuuje, tým vyššia je ochrana osobnostných práv. Predmetné články boli uverejnené v denníku Košický Korzár, ktorý vychádza v košickom kraji, nešlo teda o printové médiá s celoslovenskou pôsobnosťou a teda „public impact“ je výrazne nižší než pri celoslovenských denníkoch, či týždenníkoch, resp. ako pri široko dostupných

publikačných nástrojoch (blok, internetová stránka, e-kniha a podobne). Z pohľadu regiónu, t.j. množiny ľudí žijúcich, či obyvajúcich daný región môže ísť o významný publikačný nástroj, ktorý má potenciál osloviť väčšinu obyvateľov daného regiónu, ktorí si aj na základe článkov publikovaných v daných regionálnych médiách môžu spolu utvárať názor na osoby spomínané v daných článkoch.

66. Svedok V., ktorý je členom predstavenstva VVS, a.s. a primátor mesta Bardejov, s ktorým sa žalobca osobne pozná, potvrdil, že články mohli vyvolať u členov predstavenstva nevôľu. Svedok poberá mesačne finančnú odmenu ako člen predstavenstva spoločnosti a potvrdil, že žalobca osobne vysvetlil niektoré vety z článkov, ktoré on sám pochopil ako nepravdivé a zavádzajúce. Sami o sebe tieto články neohrozili povesť žalobcu ako generálneho riaditeľa a predsedu predstavenstva ani u tohto svedka. Po vysvetlení faktov v článku k žalobcovi nezmenil svoj vzťah, lebo si ho vždy vážil ako korektného spolupracovníka. Svedkyňa V., ktorá býva na Havlíčkovej, nepoprela dlhodobé problémy s kanalizáciou v dome. Svedkovia F., Q. sú v pracovnom pomere s VVS, a.s. a v pomere podriadenosti a nadriadenosti k žalobcovi. Svedkyňa S. je zástupcom VVS, a.s. v komunikácii s médiami. J. je členom dozornej rady VVS, a.s. Články si prečítali, hovorili o negatívnych reakciách iných osôb z tzv. „druhej ruky“, ale tieto informácie nemohli ohroziť povesť žalobcu ako predsedu predstavenstva spoločnosti.

67. Kedy boli inkriminované články uverejnené.

68. Inkriminované články boli publikované v čase, keď bol žalobca riaditeľom Východoslovenských vodární a kanalizácií a zároveň predsedom jej predstavenstva a naďalej je. Takéto verejné pôsobenie je vecou legitímneho verejného záujmu.

69. Ako boli informácie v inkriminovaných článkoch formulované. Európsky súd pre ľudské práva pri posudzovaní limitov slobody prejavu starostlivosť rozlišuje medzi faktami a hodnotiacimi úsudkami. Existenciu faktov možno preukázať, zatiaľ čo otázka pravdivosti hodnotiacich úsudkov neprípúšťa dôkazy (Feldek v. Slovenská republika č. 29032/95, rozsudok ESĽP z 12. 7. 2001).

70. Aj keď hodnotiaci úsudok vzhľadom na svoj subjektívny charakter vylučuje dôkaz pravdy, musí vychádzať z dostatočne faktického základu.

71. Z uvedeného vyplýva, že ak v konkrétnom prípade sú z hľadiska ústavnej akceptovateľnosti posudzované hodnotiace úsudky, tak je ochrana výrokov takéhoto charakteru z hľadiska slobody prejavu s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu intenzívnejšia, než v prípade uverejnenia faktov (skutkových tvrdení), ktoré sa môžu ukázať neskôr ako nepravdivé. Tento prístup ESĽP k posudzovaniu právnych sporov, ktorých predmetom je konflikt medzi slobodou prejavu a právom na ochranu súkromia, konštantne uplatňuje vo svojej judikatúre aj Ústavný súd SR (napr. II. ÚS 152/2008, II. ÚS 326/2009, II. ÚS 340/2009).

72. Z hľadiska zásahu do práv na ochranu osobnosti žalobcu žalovaný relevantným spôsobom vyvrátil tvrdenia o ujme žalobcu označenými a predloženými dôkazmi, z ktorých nepochybne vyplynulo, že problém s kanalizáciou na Havlíčkovej ulici v Košiciach bol dlhodobý, o čom svedčí výpoveď svedkyne V..

73. Zverejnenie pravdivého skutkového tvrdenia, ktoré sa netýka osobného súkromia fyzickej osoby, nemôže byť preto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti, keďže zverejnenie pravdivých skutkových tvrdení je v súlade s verejným záujmom.

74. Z hľadiska uplatnenej námietky žalobcu, si žalobca protirečí, keď na jednej strane namieta poškodenie svojho mena a povesti generálneho riaditeľa obchodnej spoločnosti, pričom na strane druhej, niektoré negatívne skutočnosti poukazujúce v tomto článku, týkajúce sa problémov s kanalizáciou, boli vyriešené, ako vyplynulo z dokazovania.

75. Nebolo preukázané, aký konkrétny zásah do osobnosti žalobcu mali články spôsobiť. Žalobca je naďalej vo funkcii generálneho riaditeľa Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. a predsedom jej predstavenstva a prípadné skutočnosti, ktoré mohli na iných členov pôsobiť negatívne, boli na zasadaniach dozornej rady ním vysvetlené.

76. Ani existencia zásahu do osobnostných práv, ktoré žalobca subjektívne pociťuje, nemusí nevyhnutne viesť k záveru o neoprávnenosti takéhoto zásahu, ak bol dôsledkom uplatňovania iného práva a vzhľadom na konkrétne okolnosti nepresiahol hranice primeranosti vo vzťahu k žalobcovi. Vytykané prejavy nie sú zásadne nepravdivé, lebo sa jedná sa o kritiku proti neoprávnenému nakladaniu s majetkom štátu.

77. V nadväznosti na uvedené súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v sporoch o ochranu osobnosti, ktorých predmetom je posúdenie, či výroky uverejnené v médiách, v danom prípade v dennej tlači, mohli predstavovať neprípustný zásah do práva na súkromie, je potrebné zohľadniť tiež väzbu medzi nadpisom určitého článku a vecným obsahom článku.

78. Pri posudzovaní tejto otázky treba vychádzať z funkcie, ktorú nadpis v médiách plní a účelom článku s názvom „Vilu nemocnice majú v rukách známe mená“ a s podtitulkom „V drahej lokalite pristavia

luxusné byty“ bolo upútať a zaujať čitateľa k tomu, aby si článok prečítal, osvojil si tlačou ponúkané informácie a urobil si vlastný úsudok. Vychádzajúc z tejto funkcie titulku možno aj z hľadiska ochrany práva na súkromie dotknutých osôb vo všeobecnosti akceptovať a tolerovať, že sa v titulku objavujú expresívnejšie, provokujúce, či zveličujúce vyjadrovacie prostriedky, a to zvlášť vtedy, ak ide o médium, ktorým denník Korzár s pôsobnosťou v rámci košického kraja je.

79. Obsah článkov informuje o tom, že denný rehabilitačný stacionár pre ťažko zdravotne hendikepované deti na Havlíčkovej č. 18 v Košiciach nemocnica ako správca tohto majetku zavrela a nemocnica túto nehnuteľnosť predala je informáciou, ktorá je v článkoch posudzovaná kriticky. Autor článku formou kritiky vyjadruje nesúhlas s odobratím tejto nehnuteľnosti deťom a s jej predajom, čo je prípustné.

80. Uverejnenie verejne dostupnej podobizne žalobcu bolo bez súhlasu žalobcu, ale s prihladením na osobu žalobcu, jeho pracovné a manažérske zaradenie, ktorý pôsobí ako riaditeľ a predseda predstavenstva spoločnosti, jeho podobizeň zachycuje skutočnú podobu s uverejnením mena a priezviska a je v súlade s dodržaním zásady primeranosti.

81. V článku sa nenachádzajú pejoratívne slová.

82. Výroky „prihlásili sa traja uchádzači, najviac dala firma Katis - 340 000,- Eur“, „generálnym riaditeľom a šéfom predstavenstva vodárni je B.“, „jeho brat R. je manažér v Katise, firme, ktorej majiteľ vilu vlastní“, nie sú schopné pre kontext, v ktorom boli použité znížiť zásadným spôsobom dôstojnosť žalobcu ako verejne sa angažujúcej osoby, pretože sa týkali jeho brata, ktorý nie je stranou sporu.

83. Ak z dokazovania vyplynula skutočnosť, že brat žalobcu nebol riaditeľom spoločnosti Katis, ale len manažérom, zamestnancom, spolupracovníkom, o jeho právach sa v konaní nerozhodovalo.

84. Z obsahu oboch článkov nevyplývalo, že by práve v osobe žalobcu mal byť prezentovaný subjekt, ktorý má v rukách vilu nemocnice. Jediná priama a odvodená súvislosť článkov s osobou žalobcu vyplýva nie z vlastníctva vily, ale v súvislosti s organizáciou práce VVS, a.s., na čele ktorej stojí žalobca. V článku je priamo uvedené, že aj vodárne tvrdia, že rekonštrukcia kanalizácie na Havlíčkovej so stavbou bytového domu nijako nesúvisí. Išlo o citované vyjadrenie PR zástupcu VVS, a.s.

85. Žalobca sa sám v konaní vyjadril, že k veciam VVS, a.s. sa vyjadrovala agentúra Penelopa, PR zástupca VVS, a.s. a že redaktor komunikoval o predmetných otázkach s agentúrou Penelopa.

86. Tvrdenia v článku „Denný rehabilitačný stacionár pre ťažko zdravotne hendikepované, či postihnuté deti nemocnica zavrela“ sú pravdivé. Starostlivosť o detských pacientov prebrala Detská fakultná nemocnica a iné organizácie. Nemocnica a Ministerstvo zdravotníctva SR s prevodom súhlasili a ponúkli majetok štátnym organizáciám, ktoré oň nemali záujem. Následne boli nehnuteľnosti ponúkané na predaj pre verejnosť.

87. Tvrdenia v článku „Znalec určil minimálnu cenu. Prihlásili sa traja uchádzači a najviac dala firma Katis. Vo februári 2009 podpísali kúpnu zmluvu a rezort financií ju odobril“, sú pravdivé, ako vyplývalo z dokazovania.

88. Tvrdenia v článku „Na Havlíčkovej už roky trápi ľudí kanál. Pre poruchovú kanalizáciu dala Mestská časť Sever pre stavebný úrad mesta k stavbe bytového domu záporné stanovisko.“, „K upchávaniu, zápachu, mokru v pivniciach, či vracaniu sa vody skutočne dlhodobo dochádzalo a trápilo to občanov mesta, ktorí boli dotknutí, vodárne o probléme vedeli. Obyvatelia poslali výzvu s podpismi na riešenie havarijnej situácie.“, boli v konaní svedeckými výpoveďami a listinnými dôkazmi ako pravdivé žalovaným preukázané.

89. Články neformulujú žiadny záver ani hodnotiace úsudky, ide o overené fakty a pravdivé údaje.

90. V žalobnom nároku, ktorý bol doručený súdu dňa 2. 4. 2013, navyše ide o úplne nový text a o prezentovanie iných informácií ako boli uverejnené v článkoch a ktoré z článku vyplývali, pričom súd je viazaný žalobným nárokom a teda textom ospravedlnenia, tak ako ho žalobca formuloval v petite žaloby (§ 131 CSP).

91. Súd pripomína, že pri každom použití podobizní, či už k nim dochádza na základe zákonných licencií alebo na podklade súhlasu dotknutej osoby, či na báze oprávnenia, musia byť zachované dve základné podmienky:

A/ použitie sa musí stať vždy primeraným spôsobom a

B/ nesmie byť v rozpore s takými osobnostnými právami oprávneného, ktoré je treba bezpodmienečne rešpektovať, a ktoré sú za všetkých okolností nedotknuteľné. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, stáva sa použitie, ktoré by bolo prípadne samo o sebe prípustné, neoprávneným zásahom podľa § 13 Občianskeho zákonníka, s ktorým sú spojené sankcie z tohto zákonného ustanovenia vyplývajúce, t.j. upustenie od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby bolo dané primerané zadosťučinenie alebo náhrada majetkovej ujmy v peniazoch.

92. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení a ustálených judikatórnych zásad súd dospel k záveru, že zverejnenie fotografie zobrazujúce žalobcu pri predmetnom článku v denníku Košický Korzár nepredstavuje neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti žalobcu v kontexte k obom článkom a k textu „Predseda predstavenstva vodární je bratom manažéra firmy Katis, ktorá vilu na Havlíčkovej vlastní. Obaja tvrdia, že rekonštrukcia kanalizácie s tým nemá nič spoločné“.

93. Primeranosť zásahu súd skúmal podobne ako ústavný súd na základe testu proporcionality a dospel súd k záveru, že v prerokovanej veci nebola intenzita zásahu do práva žalobcu podstatná, pretože išlo o osobu, ktorá sa dobrovoľne vystavila zvýšenej kontrole verejnosti a je tak z jeho strany nevyhnutné akceptovať verejnú kontrolu aj prostredníctvom médií. Ak by súd dal prednosť ochrane osobnosti žalobcu pred slobodou prejavu žalovaného, vytvorila by sa situácia, ktorá by bránila žalovanému informovať verejnosť o veciach verejného záujmu. Ak by súd dal prednosť ochrane osobnosti žalobcu pred slobodou prejavu, porušil by právo žalovaného na slobodu prejavu podľa článku 26 ods. 1 Ústavy SR a článku 10 ods. 1 Dohovoru.

94. Po právnom posúdení zásahu do osobnosti žalobcu, keďže nebolo v konaní zistené, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť žalobcu alebo jeho vážnosť v spoločnosti, ako to ukladá zákon, súd žalobu o ochranu osobnosti zamietol.

95. Navyše žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, akú nemajetkovú ujmu mali články žalobcovi spôsobiť ani nepreukázal požadovanú výšku nemajetkovej ujmy 33 000,- Eur. V časti majetkovej ujmy spočíva dôkazné bremeno výlučne na žalobcovi. V tomto smere žalobca nenavrhol žiadne dôkazy. Súd preto žalobu o zaplatenie nemajetkovej ujmy zamietol.

96. Na základe týchto dôvodov a citovaných zákonných ustanovení súd žalobu o ochranu osobnosti zamietol.

97. O trovách konania súd rozhodol podľa § 257 CSP tak, že stranám sporu náhradu trov konania nepriznal. Neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania nezaviazal. Dôvody hodné osobitného zreteľa súd videl v podiele oboch strán na vzniku sporu, s prihliadnutím na dosiahnutie spravodlivosti pre obidve strany sporu. Žalovaný uverejnil článok napriek tomu, že si musel byť vedomý, že žalobca ako generálny riaditeľ a predseda predstavenstva súkromnej spoločnosti nebude s uverejnenými článkami súhlasíť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku **m o ž n o** podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Košice I písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.